

Massale stranding van levende bivalven in De Panne na de eerste herfststorm 2001

22618 M.-Th. Vanhaelen

Na een nacht met hevige rukwinden uit het westen tot noordwesten op 10 september 2001, heeft zich, op 12 en 13 september 2001, een nooit eerder

geziene massale stranding van verschillende soorten levende tweeklep-pigen voorgedaan op de stranden van De Panne en St.-Idesbald.

Een bondig overzicht:

I. De Panne: 12-09-2001

- *Venerupis senegalensis*, tapijtschelp: + 10.000 exemplaren, levend actief of vers dood, 3,5 cm à 4,5 cm
- *Spisula solida*, stevige strandschelp: 1000-den levend en vers lege exemplaren, 3 à 5 cm
- *Petricola pholadiformis*, Amerikaanse boormossel: 1000-den levend, actief, 3,5 à 6 cm
- *Cerastoderma edule*, kokkel: + 100, de helft levend, tot 4,5 cm
- *Lutraria angustior*, otterschelp: 1 doublet met vleesresten, 6,8 cm
- *Abra alba*, witte dunschaal: vele 100-den, levend
- *Spisula subtruncata*, halfgeknotte strandschelp: 100-tal, levend
- *Ensis directus*, Amerikaanse zwaardschede: **geen** verse doubletten

II. De Panne + Sint-Idesbald: 13-09-2001

- *Venerupis senegalensis*: vele 1000-den, levend
- *Petricola pholadiformis*: 1000-den levend
- *Barnea candida*, witte boormossel: +400 exemplaren, levend, vers dood of met vleesresten
- *Cerastoderma edule*: + 250, levend of vers leeg, tot 4,5 cm
- *Mya truncata*, halfgeknotte strandgaper: 2 levend en 14 verse doubletten

- *Mya arenaria*, strandgaper: 1 vers dood, 5 cm
- *Mytilus edulis*, mossel: 1000-den levend
- *Aequipecten opercularis*, wijde mantelschelp: 1 doublet met vleesresten van 4,7 cm
- *Lutraria angustior*: 1 doublet met vleesresten, 6,8 cm
- *Ensis directus*: **geen** verse doubletten

De meeste levende tapijtschelpen en Amerikaanse boormosselen stuwden hun sifo's naar buiten.

Voorts vielen op beide dagen de volgende mariene organismen op omwille van het massaal aanspoelen:

- *Sagartia troglodytes*, slibanemoon: vele miljoenen
- *Echinocardium cordatum*, zeeklit: massaal
- *Psammechinus miliaris*, gewone zee-egel: vele 100-den dode dieren, tot 4,6 cm

Wat het aantal levende bivalven betreft: gedurende de 20 voorbije jaren zag ik slechts van *Ensis directus* omvangrijker levende strandingen. Zo noteerde ik op 17 april 1992: Koksijde, Sint-Idesbald, De Panne: miljoenen doubletten, 10000-den met dood dier en vele 1000-den met levend, actief dier.

Op 7 mei 1997 was er te Koksijde nog een stranding van 100-den levenden, sindsdien zijn de waarnemingen van levende *Ensis directus* schaars geworden aan de Westkust.

De huidige grote, gedifferentieerde levende stranding van bivalven kan er op wijzen dat er, na de introductie en explosieve uitbreiding van *Ensis directus* vóór onze kust geleidelijk opnieuw een evenwicht tot stand komt tussen de autochtone soorten en de inwijkeling. Of onze vroegere *Ensis*-soorten zich terdege zullen herstellen is momenteel nog niet aan te tonen. Meer gegevens over *Ensis minor* en *Ensis arcuatus* aan de Westkust zal ik trachten te bundelen voor een volgend artikel.

Ter Yde, I
8870 Oostduinkerke